

Περὶ τῆς Σαμαρείτιδος (Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Καί ὅτι πρέπει νά καταφρονοῦμε τά παρόντα

Ὅλην αὐτήν τήν περίοδο πού διανύομε τώρα, ἐπεκτεινομένη σέ πενήντα ἡμέρες, ἐορτάζομε τήν ἀπό τούς νεκρούς ἀνάστασι τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, δεικνύοντας μέ αὐτή τήν παράτασι τήν ὑπεροχή της ἀπέναντι στίς ἄλλες ἐορτές. Ἄν καί βέβαια αὐτή ἡ περίοδος τῶν ἡμερῶν περιλαμβάνει καί τήν

ἐπέτειο μνήμη τῆς ἐπανόδου στούς οὐρανούς, ἀλλά καί αὐτή δεικνύει τή διαφορά τοῦ ἀναστάντος Δεσπότου πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους πού κατά καιρούς ἔχουν ἀναβιώσει. Πραγματικά ὅλοι ὅσοι ἀναστήθηκαν ἀπό τοὺς νεκρούς ἀναστήθηκαν ἀπό ἄλλους καί, ἀφοῦ ἀπέθαναν πάλι, ἐπέστρεψαν στή γῆ. ὁ δέ Χριστός, ἀφοῦ ἀναστήθηκε ἀπό τοὺς νεκρούς, δέν κυριεύεται πλέον καθόλου ἀπό τόν θάνατο. διότι μόνο αὐτός, ἀφοῦ ἀνέστησε τόν ἑαυτό του τήν τρίτη ἡμέρα, δέν ἐπέστρεψε πάλι στή γῆ, ἀλλά ἀνέβηκε στόν οὐρανό, καθιστώντας τό φύραμά μας πού εἶχε λάβει ὁμόθρονο μέ τόν Πατέρα ὡς ὁμόθεο. Γι' αὐτό εἶναι ὁ μόνος πού ἔγινε ἀρχή τῆς μελλοντικῆς ἀναστάσεως ὅλων καί ὁ μόνος πού κατέστη ἀπαρχή τῶν νεκρῶν καί πρωτότοκος ἀπό τοὺς νεκρούς καί πατέρας τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Καί ὅπως ὅλοι, ἁμαρτωλοί καί δίκαιοι, ἀποθαίνουν στόν Ἄδάμ, ἔτσι στόν Χριστό θά ζωοποιηθοῦν ὅλοι, ἁμαρτωλοί καί δίκαιοι, ἀλλ' ὁ καθένας στήν τάξι του. ἀπαρχή εἶναι ὁ Χριστός, ἔπειτα οἱ ὁπαδοί τοῦ Χριστοῦ κατά τήν παρουσία του, ἔπειτα οἱ τελευταῖοι, ὅταν καταργήσῃ κάθε ἀρχή καί ἐξουσία καί δύναμι καί θέση ὅλους τοὺς ἐχθρούς του κάτω ἀπό τά πόδια του. Τελευταῖος ἐχθρός πού θά καταργηθῆ εἶναι ὁ θάνατος (Α΄ Κορ. 15,22 ἐξ), κατά τήν κοινή ἀνάστασι, μέ τήν ἐσχάτη σάλπιγγα. διότι πρέπει τό φθαρτό τοῦτο στοιχεῖο νά ἐνδυθῆ ἀφθαρσία καί

τό θνητό τοῦτο νά ένδυθῆ ἀθανασία (Α΄ Κορ. 15,53).

Τέτοια δωρεά μᾶς προσφέρει ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου, καί γι' αὐτό μόνο αὐτήν ἐορτάζουμε μέ τόση διάρκεια σάν ἀθάνατη καί ἀνώλεθρη καί ἀίδια, προεικονίζοντας μέ αὐτά καί τήν μέλλουσα μακαριότητα τῶν ἀγίων, ἀπό τήν ὁποία ἔχει ἐξαφανισθῆ κάθε ὀδύνη, λύπη καί στεναγμός. ὑπάρχει δέ σ' αὐτήν εὐφροσύνη καί πανήγυρις ἐνθουσιώδης καί ἀναλλοίωτη. διότι ἐκεῖ εἶναι πραγματικά ἡ κατοικία τῶν εὐφραينوμένων. Γι' αὐτό ἡ χάρις τοῦ Πνεύματος ἐνομοθέτησε πρῖν ἀπό τίς ἡμέρες αὐτές νά τελοῦμε τήν ἱερά τεσσαρακοστή μέ νηστεία καί ἀγρυπνία καί μέ προσευχή καί κάθε εἶδος ἀσκήσεως τῶν ἀρετῶν. Μέ τήν τεσσαρακοντάδα τῶν ἡμερῶν δεικνύει ὅτι σ' αὐτόν τόν αἰῶνα ἡ ζωή τῶν σωζομένων δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά μετάνοια καί θεοφιλῆς βίος. μέ τήν πεντηκοστή δέ αὐτή, πού διανύουμε τώρα, ἐπιδεικνύει τήν ἄνεσι καί ἀπόλαυσι πού

θά ὑποδεχθῆ αὐτοῦς πού ἔζησαν ἐδῶ ἐναγωνίως γιά τόν Θεό.

Γι' αὐτό ἐκείνη μέν εἶναι τεσσαρακοστή, ἔχει συνακόλουθη τήν μνήμη τῶν σωτηρίων παθῶν καί μετά τήν ἐβδόμη ἐβδομάδα λαμβάνει τήν λύσι τῆς νηστείας. αὐτή δέ σάν πεντηκοστή συμπεριλαμβάνει καί τήν ἀπό τή γῆ μετάθεσι στόν οὐρανό καί τήν κατάβασι καί διάδοσι τοῦ θείου Πνεύματος. Διότι αὐτός ἐδῶ ὁ αἰών εἶναι ἐβδοματικός καί συνίσταται ἀπό τέσσερις ἐποχές καί μέρη καί στοιχεῖα καί γι' αὐτοῦς πού σ' αὐτόν καθιστοῦν τούς ἑαυτούς των κοινωνούς τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ ἐπιφέρει τήν ἑορτή τῆς Πεντηκοστῆς, πού ἀρχίζει ἀπό τήν ὀγδόη καί καταλήγει στήν ὀγδόη καί ἀφοῦ ξεπεράσῃ τήν ἐβδομάδα καί τήν τετρακτύ, διά τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου καί τῆς ἔπειτα ἀπό αὐτήν ἀναλήψεως παριστάνει τήν μέλλουσα ἀνάστασι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καί τήν κατ' αὐτήν ἀνύψωσι τῶν ἀξίων στά σύννεφα πρός τήν θεία συνάντησι καί στήν συνέχεια τήν συνύπαρξι καί ἀνάπαυσι μέ τόν Θεό στούς αἰῶνες.

Αὐτή λοιπόν θά ἔλθῃ στόν καιρό της. Ὁ δέ Κύριος κηρύττοντας τό εὐαγγέλιο τῆς βασιλείας πρίν ἀπό τό πάθος καί δεικνύοντας στούς μαθητάς ὅτι δέν θά γίνῃ μόνο ἀνάμεσα στούς Ἰουδαίους ἡ ἐκλογή τῶν ἀξίων τῆς πίστεως καί τῆς ἀπό αὐτόν προτεινομένης αἰδίας κληρονομίας ἀλλά καί ἀνάμεσα στούς Ἐθνικούς, κατά τήν σήμερα ἀναγινωσκομένη στήν ἐκκλησία περικοπή τοῦ εὐαγγελίου (Ἰω. 4,5-30) “ἔρχεται σέ μιά πόλι τῆς Σαμαρείας, πού λέγεται Σιχάρ, πλησίον τοῦ τόπου πού ἔδωσε ὁ Ἰακώβ στόν υἱό του Ἰωσήφ. Ἐκεῖ ἦταν ἡ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ”. Πηγὴ φυσικά ὀνομάζει τό φρέαρ, διότι εἶχε ὕδωρ πηγαῖο, ὅπως θά φανῆ ἀπό τήν συνέχεια τοῦ λόγου. ἦταν δέ τοῦ Ἰακώβ, ἐπειδὴ ἐκεῖνος τό εἶχε ἀνοίξει. Ὁ δέ τόπος πού ἔδωσε ὁ Ἰακώβ στόν Ἰωσήφ εἶναι τὰ Σίκχημα. Διότι εἶπε πρός αὐτόν, ὅταν ἔπνεε τὰ ἔσχατα στήν Αἴγυπτο καί ἔκαμε διαθήκη. “Ἰδοὺ ἐγὼ πεθαίνω, ἐνῶ ἐσᾶς θά σᾶς ἐπαναφέρῃ ὁ Θεός ἀπό αὐτὴ τὴ γῆ στή γῆ τῶν πατέρων μας. Ἐγὼ δίδω τὰ Σίκχημα κατ' ἐξαίρεσι ἀπό τούς ἀδελφούς σου σέ σένα, τὰ ὅποια ἔλαβα ἀπό τούς Ἀμορραίους μέ τό ξίφος καί τό τόξο μου”. Γι' αὐτό τὰ μέν Σίκχημα κατοικοῦνταν ὕστερα ἀπό τήν φυλὴ τοῦ Ἐφραΐμ, ὁ ὁποῖος ἦταν πρωτότοκος υἱός τοῦ Ἰωσήφ, τόν δέ τόπο γύρω ἀπὸ αὐτὰ κατοικοῦσαν οἱ δέκα φυλές τοῦ Ἰσραήλ, τίς ὁποῖες ἐκυβέρνησε ὁ ἀποστάτης Ἰερουβοάμ.

Ἀφοῦ δέ αὐτοὶ προσέκρουσαν στόν Θεό πολλές φορές καί ἐγκαταλείφθηκαν ἀπὸ αὐτόν πολλές φορές, ὕστερα ἔγιναν ὅλο τό γένος αἰχμάλωτοι, ὅποτε ἀντὶ αὐτῶν ὁ ἡγέτης τῶν Ἀσσυρίων ἐγκατέστησε στόν τόπο ἔθνη πού συνάθροισε ἀπὸ διάφορα μέρη καί τούς ὠνόμασε Σαμαρεῖτες ἀπὸ τό ὄρος Σομόρ. Ὅπως δέ ὁ Ἰακώβ περνώντας ἀπὸ ἐκεῖ ὑπέταξε τὰ Σίκχημα, καθὼς λέγει ἡ ἱστορία, ἔτσι περνώντας ὁ Χριστός τώρα ὑπέταξε τὴ Σαμάρεια. Ἀλλὰ ἐκεῖνος μέν τό ἔκαμε, ὅπως λέγει ὁ ἴδιος, μέ τήν ρομφαία καί τό τόξο του, δηλαδή πρός ἐξολόθρευσι καί καταστροφή

τῶν παλαιῶν κατοίκων, ὁ δὲ Χριστὸς μέ λόγο καί διδασκαλία, δηλαδή γιά σωτηρία. “διότι ὁ Ἰησοῦς”, λέγει, “κουρασμένος ἀπ’ τήν ὁδοιπορία, ἐκαθόταν ἔτσι δίπλα στό πηγάδι. ἡ ὥρα ἦταν περίπου ἕκτη”.

Καί ἡ ὥρα καί ὁ κόπος καί ὁ τόπος ἐπέβαλλαν νά καθήση καθένας πού ἔχει σῶμα σάν τό δικό μας. Θέλοντας λοιπόν νά ἐπιβεβαιώση τοῦτο καί προβλέποντας τό μελλοντικό κέρδος, ἐκαθόταν, λέγει, ἔτσι δίπλα στό πηγάδι, δηλαδή ἀφελῶς κάτω, μόνος του σάν ἕνας ὁδοιπόρος ἀπό τούς πολλούς, διότι οἱ μαθηταί του εἶχαν φύγει στήν πόλι, γιά ν’ ἀγοράσουν τροφές. Καθώς λοιπόν ἐκαθόταν ἔτσι μόνος του δίπλα στό πηγάδι, ἔρχεται μιά γυναῖκα ἀπό τήν Σαμαρεία νά πάρη νερό. Ὁ δὲ Κύριος, ὡς ἄνθρωπος διψώντας καί βλέποντας νά ἔρχεται κάποια ἀνθρωπίνως διψῶσα, γιά νά σταματήση τή δίψα της, ὡς Θεός δὲ βλέποντας καί τήν καρδιά της νά διψᾷ γιά σωτήριο ὕδωρ, χωρίς ὅμως νά γνωρίζη αὐτόν πού μπορεῖ νά τῆς τό προσφέρει, ἐπιέγεται ν’ ἀποκαλύψη τόν ἑαυτό του στήν ποθοῦσα ψυχή, διότι ποθεῖ καί αὐτός τούς ποθοῦντας κατά τά γεγραμμένα, ἀρχίζει δὲ ἀπό ἐκεῖ πού θά γίνη εὐπρόσδεκτος. καί τῆς λέγει, “δός μου νερό νά πιῶ”. Αὐτή δέ, καθὼς ἦταν εὐφυής καί ἀντελήφθηκε καί ἀπό μόνο τῆ στολή καί τό σχῆμα καί τήν ἔκδηλη ἐξωτερική κοσμιότητα ὅτι εἶναι Ἰουδαῖος καί φύλακας τοῦ νόμου, εἶπε, θαυμάζω πῶς ζητεῖς ἀπό Σαμαρείτιδα νερό, ἐνῶ οἱ Ἰουδαῖοι δέν ἐπικοινωνοῦν μέ τούς Σαμαρεῖτες ὡς ἐθνικούς. Ὁ δὲ Κύριος, παίρνοντας ἀπό αὐτό ἀφορμή, ἀρχίζει νά ἀποκαλύπτῃ τόν ἑαυτό του πρός αὐτήν λέγοντας. “ἂν ἐγνώριζες τήν δωρεά τοῦ Θεοῦ καί ποιός εἶναι αὐτός πού σοῦ λέγει, δός μου νά πιῶ νερό, ἐσύ θά τοῦ ἐζητοῦσες καί θα σοῦ ἔδινε ζωντανό ὕδωρ”.

Βλέπεται ἐπιβεβαίωσι περί τοῦ ὅτι, ἂν ἐγνώριζε, θά ἐζητοῦσε ἀμέσως καί θά ἐγινόταν μέτοχος πραγματικά ζωντανοῦ ὕδατος, ὅπως ἔπραξε καί ἀπήλαυσε ὅταν ἔμαθε ὕστερα, ἐνῶ τό συνέδριο τῶν Ἰουδαίων, πού ἐρώτησαν κι’ ἔμαθαν σαφῶς, ἔπειτα ἐσταύρωσαν τόν Κύριο τῆς δόξης (Αἰ’ Κορ 2,8); Ἄλλά ποιά εἶναι ἡ δωρεά τοῦ Θεοῦ; “διότι”, λέγει, “ἂν ἐγνώριζες τή δωρεά τοῦ Θεοῦ”. Γιά ν’ ἀφήσωμε τά ἄλλα, καί μόνο τοῦτο, τό ὅτι ὁ ἐνανθρωπήσας Θεός δέν βδελύσσεται τούς θεωρουμένους ἀπό τούς Ἰουδαίους βδελυκτούς καί ἀκοινωνήτους ἀκόμη καί γιά ἕνα ποτήρι νερό, πόσο μεγάλη δωρεά καί χάρις δέν εἶναι; Τό δέ νά τούς θεωρῇ τόσο ἀγαπητούς, ὥστε ὄχι μόνο νά δέχεται τά διδόμενα ἀπό αὐτούς, ἀλλά νά μεταδίδη σ’ ἐκείνους ἀπό τά ἴδια τά θεῖα χαρίσματά του (τί λέγω τά χαρίσματα; Διότι προσφέρει τόν ἑαυτό του καί καθιστᾷ τούς πιστούς σκευή δεκτικά τῆς θεότητός του, ἀφοῦ, ὅπως προβλέποντας ἐπαγγέλλεται, δέν εἶναι δυνατό νά ἔχουν ἀλλιῶς μέσα τους πηγῆ, πού νά τρέχη στήν αἰώνια ζωῆ), ποιός νοῦς θά τό καταλάβῃ; Ποιός λόγος θά ἐκφράσῃ τό ὑπερβάλλον τῆς δωρεᾶς;

Ἡ Σαμαρεῖτις, ἐπειδή δέν κατάλαβε ἀκόμη τό μεγαλεῖο τοῦ ζωντανοῦ ὕδατος,

πρῶτα μὲν ἀπορεῖ, ἀπὸ πού θά εὕρη τό ὕδωρ πού ὑπόσχεται ὁ συνομιλητής, ἀφοῦ κουβᾶ δέν ἔχει καί τό πηγᾶδι εἶναι βαθύ. Ἔπειτα ἐπιχειρεῖ νά τόν συγκρίνη μέ τόν Ἰακώβ, τόν ὁποῖο ἀποκαλεῖ καί πατέρα, ἐξυμνώντας τό γένος ἀπὸ τόν τόπο, καί ἐξαίρει τό νερό τοῦ πηγαδιοῦ, μέ τή σκέψι ὅτι δέν μπορεῖ νά εὐρεθῆ καλύτερο ἀπὸ αὐτό. Ὅταν δέ ἄκουσε τόν Κύριο νά λέγει ὅτι “τό ὕδωρ πού θά σοῦ δώσω ἐγώ, θά γίνῃ γιά τόν δεχόμενον πηγὴ πού τρέχει πρὸς αἰώνια ζωὴ”, ἄφησε λόγο ψυχῆς πού ποθεῖ καί ὁδηγεῖται πρὸς τὴν πίστι, ἀλλὰ δέν μπόρεσε ἀκόμη νά κυττάξῃ καθαρά πρὸς τό φῶς. “δός μου”, λέγει, “Κύριε, τό ὕδωρ τοῦτο, γιά νά μὴν διψῶ κι’ οὔτε νά ἔρχωμαι ἐδῶ νά παίρνω”. Ὁ δὲ Κύριος, θέλοντας ἀκόμη νά ἀποκαλύπτεται λίγο λίγο, τὴν προστάσσει νά φωνάξῃ καί τόν ἄνδρα τῆς. Καθὼς δέ ἐκείνη, κρύβοντας τὴ διαγωγή τῆς καί συγχρόνως σπεύδοντας νά πάρῃ τό δῶρο, ἔλεγε, “δέν ἔχω ἄνδρα”, ἀκούει πόσους ἄνδρες εἶχε δικούς τῆς ἀπὸ παιδί καί ἐλέγχεται ὅτι τώρα ἔχει ἄνδρα πού δέν εἶναι δικός τῆς. δέν στενοχωρεῖται ὅμως ἀπὸ τόν ἔλεγχο, ἀλλὰ ἀμέσως, ἀντιληφθεῖσα ὅτι εἶναι προφήτης ὁ συνομιλητής, ἐπιλαμβάνεται ὑψηλοτέρων ζητημάτων.

Βλέπεται πόση εἶναι ἡ μακροθυμία καί ἡ φιλομάθεια τῆς γυναικός; Διότι, λέγει, “οἱ πατέρες μας προσκύνησαν στό ὄρος τοῦτο καί σεῖς λέγετε ὅτι ὁ τόπος ὅπου πρέπει νά προσκυνοῦμε εἶναι στά Ἱεροσόλυμα”. Βλέπετε πόση συλλογὴ εἶχε στήν διάνοιά τῆς καί πόση γνώσι τῆς Γραφῆς εἶχε; Πόσοι τώρα ἀπὸ τοὺς γεννημένους πιστοὺς καί τροφίμους τῆς Ἐκκλησίας ἀγνοοῦν ὅ,τι ἐγνώριζε ἡ Σαμαρεῖτις, ὅτι οἱ πατέρες μας, ὁ Ἰακώβ δηλαδή καί οἱ ἀπὸ αὐτόν πατριάρχες, προσκύνησαν τόν Θεό στό ὄρος τοῦτο; Αὐτὴν τὴ γνώσι καί τὴν βαθειὰ μελέτη τῆς θεόπνευστης Γραφῆς δεχόμενος ὁ Χριστός σάν ὁσμὴ εὐωδίας, ἐπέμεινε συζητώντας εὐχαρίστως μέ τὴ Σαμαρεῖτιδα. Ὅπως δηλαδή, ἂν ἐπάνω στοὺς ἄνθρακες τοποθετήσῃ κάτι εὔοσμο, ἐπαναφέρει καί συγκρατεῖς τοὺς πλησιάζοντας, ἂν ὅμως βάλῃ κάτι βαρὺ καί δύσοσμο, τοὺς ἀπωθεῖς καί τοὺς ἀπομακρύνεις, ἔτσι καί στήν διάνοια. ἂν ἔχεις ἱερά μελέτη καί σπουδὴ, καθιστᾷς τόν ἑαυτόν σου ἄξιον θείας ἐπιστασίας, διότι αὐτὴ εἶναι ἡ ὁσμὴ εὐωδίας πού ὁσφραίνεται ὁ Κύριος. ἂν ὅμως τρέφῃς μέσα πονηροὺς καί ρυπαροὺς καί γήινους λογισμοὺς, ἀπομακρύνεσαι ἀπὸ τὴν θεία ἐπιστασία, καθιστώντας τόν ἑαυτό σου ἄξιον τῆς ἀποστροφῆς, ἀλλοίμονο, τοῦ Θεοῦ. Διότι “δέν θά παραμείνουν παράνομοι ἀπέναντι στοὺς ὀφθαλμούς σου”, λέγει πρὸς τόν Θεό ὁ ψαλμωδὸς προφήτης (Ψαλμ. 5,5). Ἐφοῦ ὁ νόμος διατάσσει “νά μνημονεύῃς διαπαντός τόν Κύριο τόν Θεό σου, ὅταν κάθεσαι καί ὅταν βαδίζῃς, ὅταν εἶσαι ξαπλωμένος καί ὅταν εἶσαι ὄρθιος”, τό δὲ εὐαγγέλιο λέγει, “ἐρευνᾶτε τίς Γραφές”, διότι σ’ αὐτές θά εὐρῆτε ζωὴ αἰώνια (Ἰω. 5,39), καί ὁ ἀπόστολος παραγγέλει, “νά προσεύχεσθε ἀδιαλείπτως” (Α΄ Θεσσ. 5,17), αὐτὸς πού ἀσχολεῖται ἐπίμονα μέ γήινους λογισμοὺς εἶναι ὁπωσδήποτε παράνομος, πολὺ περισσότερο αὐτὸς πού ἀσχολεῖται μέ πονηροὺς καί ρυπαροὺς.

Ἄλλὰ πότε προσκύνησαν τὸν Θεὸ σ' αὐτὸ τὸ ὄρος οἱ πατέρες μας; Ὅταν ὁ πατριάρχης Ἰακώβ, ἀποφεύγοντας τὸν φοβερό ἀδελφὸ του Ἡσαῦ καὶ πειθαρχώντας στίς συμβουλές τοῦ πατρὸς Ἰσαάκ, ἀνεχώρησε πρὸς τὴν Μεσσοποταμία καὶ ὅταν ἐπανῆλθε ἀπὸ ἐκεῖ μὲ γυναῖκες καὶ τέκνα. Κατὰ τὴν ἐπάνοδο, ὅταν ὁ Ἰακώβ ἔπηξε σκηνές σ' αὐτὸν περίπου τὸν τόπο, ὅπου ὠμιλοῦσε ὁ Κύριος μὲ τὴν Σαμαρείτιδα, μετὰ τὸ ἐπεισόδιο τῆς Δείνας καὶ τὴν ἄλωσι τῶν Σικήμεν, τοῦ εἶπε ὁ Θεός, ὅπως γράφεται στὴ Γένεσι. “σῆκω καὶ πήγαινε στὴν Βαιθήλ καὶ κατασκεύασε ἐκεῖ θυσιαστήριον στὸν Θεὸ πού σοῦ ἐμφανίσθηκε ὅταν ἀπέδρασε ἀπὸ τὴν παρουσία τοῦ ἀδελφοῦ σου Ἡσαῦ”. Μετὰ τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Ἰακώβ ἐσηκώθηκε καὶ ἀνέβηκε στὸ παρακείμενο ὄρος καὶ οἰκοδόμησε ἐκεῖ, λέγει, θυσιαστήριον καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου Βαιθήλ. διότι ἐκεῖ τοῦ ἐμφανίσθηκε ὁ Θεός. Γι' αὐτὸ λέγει ἡ Σαμαρεῖτις ὅτι οἱ πατέρες μας προσκύνησαν στὸ ὄρος τοῦτο, ἀκολουθώντας τοὺς ἀρχαίους ἐκείνους. διότι οἱ σχετικὲς διατάξεις γιὰ τὸν ναὸ τῶν Ἱεροσολύμων ἐνομοθετήθηκαν ὕστερα. Καὶ ἐπειδὴ βέβαια ὁ τόπος ἐκεῖνος ὠνομάσθηκε ἀπὸ τὸν Ἰακώβ οἶκος Θεοῦ, διότι τοῦτο σημαίνει τὸ ὄνομα Βαιθήλ ἐρμηνευόμενον, αὐτὴ ἀπορεῖ ποθώντας νὰ μάθῃ, πῶς δὲν λέγετε ὅτι ἐκεῖ εἶναι μᾶλλον ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ στὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου νομίζετε ὅτι πρέπει νὰ θυσιάζετε καὶ νὰ προσκυνῆτε τὸν Θεό. Ὁ δὲ Κύριος, ὀλοκληρώνοντας ἤδη τὸν σκοπὸ τῶν λόγων του καὶ προφητεύοντας περὶ τῆς γυναικός, ὅτι θὰ εἶναι τέτοια καθὼς τὴν ζητεῖ καὶ τὴν δέχεται ὁ Θεός, καὶ ἀποκρινόμενος πρὸς τοὺς λόγους της λέγει, “γυναῖκα, πιστευσέ με, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅποτε οὔτε στὸ ὄρος τοῦτο οὔτε στὰ Ἱεροσόλυμα θὰ προσκυνῆτε τὸν Πατέρα”, καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο, “τέτοιους ζητεῖ ὁ Θεός αὐτοὺς πού τὸν προσκυνοῦν”.

Βλέπετε ὅτι καὶ γι' αὐτὴν βεβαιώνει ὅτι θὰ γίνῃ τέτοια, ὅπως τὴν θέλει ὁ Θεός, καὶ ὅτι θὰ προσκυνῆ τὸν Ὑψιστὸ Πατέρα, ὄχι τοπικῶς ἀλλὰ εὐαγγελικῶς, (διότι πρὸς αὐτὴν ἀπευθύνεται ὁ λόγος ὅτι οὔτε στὸ ὄρος τοῦτο οὔτε στὰ Ἱεροσόλυμα θὰ προσκυνῆτε τὸν Πατέρα), συγχρόνως δὲ προαναγγέλλει σ' αὐτὴν φανερά καὶ τὴν μετάθεσι τοῦ νόμου; Διότι, ἀφοῦ θὰ μετατεθῇ ἡ προσκύνησις, ἀναγκαίως θὰ γίνῃ μετάθεσις καὶ τοῦ νόμου.

Ἄλλὰ καὶ τὸ ἐνδιάμεσο κείμενο “σεῖς προσκυνεῖτε ὅ,τι δὲν γνωρίζετε, ἐμεῖς προσκυνοῦμε, ὅ,τι γνωρίζομε, ὅτι ἡ σωτηρία εἶναι ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους”, εἶναι ἀπόκρισις πρὸς τὸν λόγον ἐκείνης, ἀλλὰ συγχρόνως ἀποτελεῖ συνέπεια τῶν λόγων του. Διότι λέγει ὅτι κατὰ τοῦτο ἐμεῖς οἱ Ἰουδαῖοι (διότι τοποθετεῖ καὶ τὸν ἑαυτοῦ μ' ἐκείνους, ἀφοῦ κατὰ σάρκα εἶναι ἀπὸ ἐκείνους). ἐμεῖς λοιπόν, λέγει, πού δὲν διαψεύδομε τὸ ὄνομα, ἀλλὰ γνωρίζομε τὰ ἰδικά μας, κατὰ τοῦτο διαφέρομε στὴν προσκύνησι ἀπὸ σᾶς τοὺς Σαμαρεῖτες, ὅτι γνωρίζομε πῶς ὀρίζεται νὰ τελῆται στὴν Ἰουδαία ἢ προσκύνησις γιὰ τὸν λόγον ὅτι ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους θὰ προέλθῃ ἡ

σωτηρία ὅλου τοῦ κόσμου, δηλαδή θά ἔλθῃ ὁ Χριστός. Ἐπειδή δέ δέν πρόκειται νά ἔλθῃ στό μέλλον, διότι ἦταν αὐτός ὁ ἴδιος, δέν εἶπε ὅτι ἡ σωτηρία θά εἶναι ἀπό τούς Ἰουδαίους, ἀλλ' ὅτι εἶναι. “Ἄλλά ἔρχεται ὥρα”, λέγει, “καί εἶναι τώρα”. Καί αὐτά εἶναι προφητικά.τό ἔρχεται χρησιμοποιήθηκε διότι δέν ἐτελέσθη ἀκόμη, ἀλλά θά τελεσθῇ, τό δέ “τώρα εἶναι”, χρησιμοποιήθηκε ἐπειδή τήν ἔβλεπε ἔτοιμη νά πιστεύσῃ σύντομα καί νά προσκυνῇ πνευματικῶς καί ἀληθῶς. “ἔρχεται λοιπόν”, λέγει, “ὥρα, καί τώρα ἀκριβῶς εἶναι, ὅποτε οἱ ἀληθινοί προσκυνηταί θά προσκυνοῦν τόν Πατέρα κατά Πνεῦμα καί ἀλήθεια”. διότι ὁ ὕψιστος καί προσκυνητός Πατήρ, εἶναι Πατήρ αὐτοαληθείας, δηλαδή τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ, καί ἔχει Πνεῦμα ἀληθείας, τό Πνεῦμα τό ἅγιον, καί αὐτοί πού τόν προσκυνοῦν κατ' αὐτούς, τό πράττουν διότι ἔτσι πιστεύουν καί διότι ἐνεργοῦνται δι' αὐτῶν. Διότι, λέγει ὁ ἀπόστολος, τό Πνεῦμα εἶναι αὐτό διά τοῦ ὁποίου προσκυνοῦμε καί διά τοῦ ὁποίου προσευχόμεσθε (Βλ. Ρωμ. 8,26), καί “κανείς δέν ἔρχεται πρός τόν Πατέρα παρά μόνο δι' ἐμοῦ”, λέγει ὁ μονογενής Υἱός τοῦ Θεοῦ (Ἰω. 14,6).

Αὐτοί λοιπόν πού προσκυνοῦν ἔτσι κατά τό Πνεῦμα καί τήν ἀλήθεια τόν ὕψιστο Πατέρα, αὐτοί εἶναι οἱ ἀληθινοί προσκυνηταί. Ἐφοῦ δέ ἐξέβαλε καί τά Ἱεροσόλυμα καί τήν Σαμάρεια, γιά νά μή νομίση κανείς ὅτι πρόκειται νά εἰσαχθῇ ἀντί γι' αὐτά ἄλλος τόπος, στήν συνέχεια ἀπομακρύνει πάλι τόν ἀκροατή ἀπό κάθε σωματική ἔννοια καί τόπο καί προσκύνησι, λέγοντας, “Πνεῦμα εἶναι ὁ Θεός, καί αὐτοί πού τόν προσκυνοῦν πρέπει νά προσκυνοῦν κατά Πνεῦμα καί ἀλήθεια”, δηλαδή ἐννοώντας τόν ἀσώματο ἐντελῶς ἔξω ἀπό σώματα. διότι ἔτσι θά τόν ἴδοῦν καί ἀληθινῶς παντοῦ μέσα στό Πνεῦμα καί τήν Ἀλήθειά του. Ὡς πνεῦμα δηλαδή πού εἶναι ὁ Θεός εἶναι ἀσώματος, τό δέ ἀσώματο δέν εὐρίσκεται σέ τόπο οὔτε περιγράφεται μέ τοπικά ὄρια. Ἐπομένως αὐτός πού λέγει ὅτι ὁ Θεός πρέπει νά προσκυνῆται μόνο στά ὄρια τῶν Ἱεροσολύμων ἢ τοῦ ὄρους τῆς Σαμαρείας ἢ σέ κάποιον ἄλλο ἀπό τούς πανταχοῦ στή γῆ καί τόν οὐρανό τόπους, δέν ὁμιλεῖ ἀληθῶς οὔτε προσκυνεῖ ἀληθῶς. Ἄλλά ὡς ἀσώματος ὁ Θεός δέν εἶναι πουθενά, ὡς Θεός δέ εἶναι πανταχοῦ. ἐάν ὑπάρχη ὄρος ἢ τόπος ἢ κτιστό πρᾶγμα, ὅπου δέν ὑπάρχει ὁ Θεός, πάλι θά εὐρεθῇ νά περιγράφεται σέ κάτι. εἶναι λοιπόν πανταχοῦ καί σέ ὅλα ὁ Θεός. Πῶς λοιπόν πανταχοῦ καί σέ ὅλα; Ὡς περιεχόμενος ὄχι ἀπό μέρος ἀλλά ἀπό τό σύμπαν; Ὡς βέβαια, διότι πάλι θά εἶναι σῶμα. Ἐπομένως, ὡς συνέχων καί περιέχων τό πᾶν, αὐτός εἶναι στόν ἑαυτό του, πανταχοῦ καί ἐπάνω ἀπό τό σύμπαν, προσκυνούμενος ἀπό τούς ἀληθινούς προσκυνητάς κατά τό Πνεῦμα καί τήν Ἀλήθειά του.

Πανταχοῦ λοιπόν, ὄχι μόνο τῆς γῆς ἀλλά καί τῶν ὑπεράνω τῆς γῆς, θά προσκυνηθῇ ὁ Θεός ἀπό τούς ἔτσι πιστεύοντας ἀληθῶς καί θεοπρεπῶς, Πατήρ ἀσώματος καί κατά τόν χρόνο καί τόπο ἀόριστος, στό ἅγιο καί αἴδιο Πνεῦμα καί στόν συνάναρχο Υἱό καί Λόγο, πού εἶναι ἡ ἐνυπόστατη ἀλήθεια τοῦ Πατρός. Βέβαια καί ἡ ψυχὴ καί ὁ

ἄγγελος εἶναι ἄσώματα, δέν εἶναι σέ τόπο, ἀλλά δέν εἶναι πανταχοῦ, διότι δέν συνέχουν τό σύμπαν ἀλλά ἔχουν ἀνάγκη τοῦ συνέχοντος, ἐπομένως καί αὐτά εἶναι στόν συνέχοντα καί περιέχοντα τό σύμπαν, ὀριζόμενα ἀπό αὐτόν καταλλήλως. Ἡ ψυχή ὅμως, συνέχοντας τό σῶμα μέ τό ὁποῖο ἐκτίσθηκε μαζί, εἶναι πανταχοῦ τοῦ σώματος, ὄχι ὡς εὐρισκομένη σέ τόπο οὔτε περιεχομένη σέ σῶμα, ἀλλά ὡς συνέχουσα καί περιέχουσα αὐτό, ἀφοῦ ἔχει καί τοῦτο κατ' εἰκόνα Θεοῦ.

Ἡ δέ Σαμαρεῖτις, καθώς ἄκουσε ἀπό τόν Χριστό αὐτά τά ἐξαίσια καί θεοπρεπή λόγια, ὅτι ὁ Θεός πουθενά δέν πρέπει νά προσκυνῆται ἀληθινά, παρά μόνο κατά τό Πνεῦμα καί τήν Ἄληθειά του, ὅπως ἡ στό Ἑσμά τῶν Ἑσμάτων ψυχή πού νυμφεύεται τόν Θεό, ἀναπτερωμένη ἀπό τή φωνή τοῦ νυμφίου τῆς ἀφθαρσίας, μνημονεύει τόν προσδοκώμενο καί ποθούμενο καί, κρυφά ἀκόμη, παρόντα νυμφίο, λέγοντας. “γνωρίζω ὅτι ὁ Μεσσίας, ὁ λεγόμενος Χριστός, ἔρχεται. ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος θά μάς τά διδάξῃ ὅλα”. Βλέπετε πώς ἦταν ἐτοιμοτάτη γιά τήν πίστι, ὅτι πλησιάζει ἤδη ὁ προσδοκώμενος, καί γεμάτη ἐλπίδα; Ἐρα δέν ἐταίριαζε νά εἰπῇ καί αὐτή κατά τόν Δαβίδ, “ἔτοιμη εἶναι ἡ καρδιά μου, Θεέ, ἔτοιμη εἶναι ἡ καρδιά μου, θά τραγουδήσω καί θά ψάλω κατά τήν δόξα μου” (Ψαλμ. 56,8).

Ἀπό πού θά ἐγνώριζε τοῦτο μέ τόση βεβαιότητα καί ἀσφάλεια καί θά εἶχε τήν ψυχική διάθεσι γι' αὐτό, ἄν δέν εἶχε μελετήσῃ τά προφητικά βιβλία μέ ἄκρα σύνεσι; Γι' αὐτό εἶχε καί τόν νοῦ τόσο μετάρσιο, ἀφοῦ εἶχε γεμίσει ἀπό τήν θεία κατοχή. ὥστε ἐμένα, καθώς βλέπω τώρα μέ χαρά τόν σφοδρό πνευματικό πόθο τῆς Σαμαρείτιδος αὐτῆς πρός τόν Χριστό, μοῦ ἔρχεται νά εἰπῶ πάλι γι' αὐτήν τά λόγια τοῦ Ἑσματος ἐκεῖνου, “ποιά εἶναι αὐτή πού προβάλλει σάν ἡ αὐγή, ὡραία σάν ἡ σελήνη, ἐκλεκτή σάν ὁ ἥλιος;” (Ἑσμά 6,10). Διότι, ἀφοῦ ἐξαγγέλλει ὅτι σέ λίγο θά φανῇ ὁ νοητός ἥλιος τῆς δικαιοσύνης Χριστός καί ὑποδηλώνει ὅτι δι' αὐτῆς ἀρχίζει ἡ Ἐκκλησία τῶν ἐθνῶν, σάν νά ἀνεβαίνη ἀπό ἱερά κολυμβήθρα, τήν πηγῆ ἐπάνω στήν ὁποία ἐστεκόταν, καθώς κατηχεῖτο ἀπό τόν Σωτήρα, τήν βλέπω νά προβάλλῃ σάν πολυέραστος ὄρθρος. Εἶναι δέ ὡραία σάν ἡ σελήνη, ἐπίδη φέγγει, ἄν καί ἐπικρατεῖ ἡ νύκτα τῆς ἀσεβείας ἀκόμη. ἐκλεκτή δέ σάν ὁ ἥλιος, γι' αὐτό ὠνομάσθηκε Φωτεινή ἀπό τόν Σωτήρα καί καταγράφηκε καί αὐτή στόν κατάλογο τῶν μελλόντων νά λάμπουν σάν ὁ ἥλιος κατά τό εὐαγγέλιο, ἐπειδή ἐπεσφράγισε τόν ὑπόλοιπο φωτεινῆ βίῃ της μέ μακάριο καί μαρτυρικό τέλος, καί τώρα δέ ἀνεγνώρισε τόν Χριστό ὡς ἀληθινό Θεό καί τόν ἐξύμνησε τελείως ὡς Θεό, καί ὅ,τι εἶπε αὐτός ὕστερα στούς μαθητάς περί τοῦ συμφυοῦς καί ὁμοτίμου Πνεύματος, ὅτι, θά ἔλθῃ ἐκεῖνος, θά διδάξῃ ὅλη τήν ἀλήθεια, τοῦτο λέγει προλαβαίνοντας καί αὐτή περί αὐτοῦ, “ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος θά μάς τά διδάξῃ ὅλα” (Ἰω. 15,26).

Ἀλλά μόλις τήν εἶδε νά εἶναι τέτοιας λογῆς ὁ νοητός νυμφίος Χριστός, λέγει πρός αὐτήν ἀπροκαλύπτως, “ἐγώ εἶμαι πού σοῦ ὁμιλῶ”. Ἐκεῖνη δέ γίνεται ἀμέσως

έκλεκτή πραγματικά ευαγγελίστρια και αφήνοντας την ύδρια και τρέχοντας προς την πόλι τούς πείθει με τά λόγια και τούς οδηγεί προς την πίστι του φανέντος, λέγοντας “έλθετε να ιδήτε άνθρωπο, πού μου είπε όλα όσα έκαμα.μήπως αυτός είναι ο Χριστός;”. Ομιλεί δέ έτσι όχι ότι έχει κάποια άμφιβολία, αλλά διότι πιστεύει ότι και οι άλλοι θα πληροφορηθούν καλύτερα με τή θέα και θα πεισθούν ευχερέστερα διά τής συνομιλίας προς τον Κύριο, όπως και στην πράξι συνέβηκε.

Έγώ και τά προηγούμενα ανέπτυξα συνοπτικώς, αλλά και τή συνέχεια των ευαγγελικών λόγων θα παραλείψω τώρα, διότι βλέπω ότι ή ώρα σας βιάζει προς τίς ανάγκες του βίου και τά έργα του βίου. Άλλά σεΐς προσέξατε αυτήν τήν Σαμαρείτιδα. μόλις άκουσε τά ευαγγελικά λόγια, πού ανακοινώνομε κι’ έμεις προς τήν άγάπη σας, άμέσως κατεφρόνησε όλες τίς ανάγκες του σώματος. Άφησε άμέσως και τή στάμνα και τήν οίκια, και, τρέχοντας στην πόλι και παρασύροντας τούς Σαμαρείτες, επανήλθε πάλι μαζί με αυτούς προς τον Χριστό.διότι τό, “έλθετε να ιδήτε”, τουτο άκριβώς σημαίνει, “άκολουθήσατέ με και θα σας οδηγήσω και θα σας δείξω τον από τούς ουρανούς Σωτήρα πού ήλθε στον κόσμο”.

Έτσι προέτρεψε τότε εκείνους και τούς παρουσίασε στον Χριστό. έμας δέ τώρα με τήν εγκατάλειψη τής οικίας και τής στάμνας διδάσκει να θεωρούμε προτιμότερη από τίς βιοτικές ανάγκες τήν ωφέλεια από τή διδασκαλία, τήν όποία ο Κύριος ώνόμασε άγαθή μερίδα προς τήν Μάρθα του ευαγγελίου, υπερασπίζοντας τήν Μαρία πού παρακολουθούσε τον λόγο (Λουκ. 10,42). Έάν δέ πρέπει να περιφρονούμε τά αναγκαΐα, πόσο περισσότερο τά άλλα; Άλλωστε τί σε βιάζει προς τά εκεί και σε άπομακρύνει από τά ωφέλιμα άκούσματα; Επιμέλεια οΐκου και παιδιών και γυναίκας; Οΐκειο ή συγγενικό πένθος ή χαρά; Άγορά κτημάτων ή πώλησις; Χρήσις όλων των ύπαρχόντων σου ή μάλλον κατάχρησις; Άλλ’ άκουσε με σύνεσι τά άποστολικά διδάγματα. “Ο καιρός, άδελφοί είναι συνεσταλμένος στο έξής, ώστε και όσοι έχουν γυναΐκες να είναι σαν να μη έχουν και όσοι κλαΐουν σαν να μη κλαΐουν και όσοι χαΐρονται σαν να μη χαΐρωνται και όσοι αγοράζουν σαν να μη κατέχουν και όσοι χρησιμοποιούν τον κόσμο τουτο σαν να μην τον παραχρησιμοποιούν.διότι τό σχήμα του κόσμου τουτου παρέρχεται” (Α΄ Κορ. 7,29).

Τί σημαίνει ότι “ο καιρός είναι συνεσταλμένος”; Σύντομος ο βίος, πλησίον ο θάνατος, φθαρτός ο κόσμος αυτός, άλλος είναι εκείνος πού μένει παντοτινά.έμας δέ μάς παραπέμπει προς εκείνον με άσφάλεια ή καταφρόνησις του παρόντος κόσμου, ή έτοιμασία για εκείνον τον μέλλοντα, ή κατά τό δυνατό διαβίωσις από έδω σύμφωνα μ’ εκείνη τή διαγωγή και ή κατά δύναμι άποφυγή των έπιβλαβών του παρόντος βίου. Όπως δέ όταν γίνεται πυκνά έπιδρομή έχθρων στα έκτός τής πόλεως, έχομε τούς άγρούς σαν να μη τούς έχωμε και τον περισσότερο καιρό, φεύγοντας από εκείνους, καθόμαστε μέσα σε άσφάλεια, κι’ αν οι έχθροί

ἀναχωρήσουν για λίγο, χρησιμοποιούμε σύντομα τούς περιπάτους εμπρός από τό ἄστυ, χωρίς κατάχρησι, διότι βλέπουμε τόν καιρό τῆς χρήσεως συνεσταλμένο. ἔτσι καί αὐτόν τόν κόσμο παραινεῖ ὁ ἀπόστολος νά τόν χρησιμοποιούμε ἀλλά νά μήν τόν παραχρησιμοποιούμε. διότι βλέπει τούς ἀοράτους ἐχθρούς νά ἐπεμβαίνουν δεινῶς καί τήν ἀπειλή τῆς φθορᾶς. “παρέρχεται”, λέγει, “τό σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου”. Ἄλλ’ ὅμως, ἐπειδή τά παρόντα δέν ὑφίστανται οὐσιωδῶς ἀλλ’ ἀποτελοῦν σχηματισμό, καί γίνονται μέν ἀλλά δέν εἶναι, φαινόμενα για λίγο καί παρερχόμενα, κι’ ἄν θελήση κανεῖς νά τά κατέχη, δέν θά μπορέση ποτέ, σάν σκιά θερινῆς ἄγονης νεφέλης πού διώκεται ἀπό ἄνεμο καί παρέρχεται γρήγορα, ἡ παραίνεσις παρέρχεται για νά γίνῃ φανερά ἡ πρόθεσις τοῦ καθενός καί για νά δώση σημεῖο τῆς ἐπιγνώσεως τῶν ἀπό τόν Θεό διαταγμάτων. διότι κι’ ἄν θελήση κανεῖς νά τά κατέχη, ὅπως εἶπα, τά παρόντα δέν εἶναι καθεκτά, κι’ αὐτό διττῶς. ὄχι μόνο ὁ κόσμος αὐτός παρέρχεται, ἀλλά κι’ ὁ καθένας ἀπό ἐμᾶς, πού χρησιμοποιούμε αὐτόν τόν κόσμο, μερικές φορές παρέρχεται καί πρίν ἀπό τά ἐγκόσμια πού ἔχει στή διάθεσί του. Κάθε ἄνθρωπος παρέρχεται σάν νά βαδίζῃ ὁδόν, πού κι’ αὐτή κινεῖται πολυειδῶς καί παρέρχεται ἀπό αὐτόν, καί συμβαίνει ἕνα ἀπό τά δύο, ἢ τόν προφθάνει ἡ ὁδός καί ὅσα κατεῖχε δέν μπορεῖ πλέον νά τά κατέχη ἢ αὐτός προφθάνει καί δέν μπορεῖ πλέον νά κατέχη τά τοῦ βίου. διότι, ἀφοῦ εἶναι θνητός ὁ ἄνθρωπος, εἶναι συνημμένος μέ τά τοῦ βίου, πού εἶναι καί αὐτά τρεπτά. Ἡ λοιπόν ὡς συνημμένος μέ τά τρεπτά τρέπεται πολυτρόπως κι’ ἔχασε ὅσα κατεῖχε, πλοῦτο ἴσως, λαμπρότητα, εὐθυμία, ἢ πεθαίνοντας προφθάνει νά ἐπιφέρῃ στόν ἑαυτό του κεφαλαιωδέστερη τροπή καί ἀναχωρεῖ γυμνός, ἐγκαταλείποντας τά τωρινά ἀγαθά του καί τίς ἐλπίδες γι’ αὐτά. Ἴσως σέ παιδιά, ἀλλά ποιά εἶναι ἡ εὐχαρίστησι καί ἀπ’ αὐτό; Αὐτός μέν δέν ἔχει πλέον καμμιά αἴσθησι τῶν ἐδῶ πραγμάτων, τά δέ παιδιά θά πέσουν μέ τόν ἴδιο ἢ ἄλλον τρόπο.

Τό τέλος λοιπόν τῶν προσκολλημένων σ’ αὐτόν τόν κόσμο εἶναι πάντοτε συμφορά, ἀφοῦ τελικῶς ἐκφέρονται γυμνοί καί ἐγκαταλείπουν ὅλα τά ἐδῶ ἀγαπητά πράγματα. Σέ ὅσους δέ περιφρονοῦν τά πράγματα τοῦ κόσμου τούτου καί ζητοῦν νά μάθουν περί τοῦ μέλλοντος κόσμου καί σπεύδουν νά πράττουν αὐτά πού θά συντελέσουν για ἐκεῖνον, ὁ θάνατος, ὅταν ἔρχεται δέν ἐπιφέρει ζημία, ἀλλά μᾶλλον τούς μεταφέρει ἀπό τοῦτα τά μάταια καί ρευστά, πρὸς ἀνέσπερη ἡμέρα, πρὸς ἄφθαρτη τρυφή, πρὸς αἰδία δόξα, πρὸς τά πραγματικά ὑπάρχοντα καί ἀναλλοιώτως διαμένοντα.

Αὐτά εἶθε νά ἐπιτύχωμε ὅλοι ἐμεῖς, μέ τήν χάρι καί φιλανθρωπία αὐτοῦ πού ἔκλινε τούς οὐρανοὺς καί κατέβηκε ὑπέρ ἡμῶν, ὄχι ἕως ἐμᾶς, ἀλλά καί ἕως τίς ἔγκλειστες στά καταχθόνια ψυχές. καί πού ἀπό ἐκεῖ ξανανέβηκε δι’ ἀναστάσεως καί ἀναβιώσεως καί προσέφερε σ’ ἐμᾶς τόν φωτισμό καί τή γνῶσι καί τήν ἐλπίδα τῶν οὐρανίων καί αἰδίων, στά ὁποῖα εἶναι δεδοξασμένος στοὺς αἰῶνες τῶν

αίωνων. Γένοιτο.

Πηγή: agiazoni.gr